

WPROWADZENIE

Prezentowany numer „Rzeszowskich Studiów Socjologicznych” rozpoczyna artykuł ks. prof. Janusza Mariańskiego *Tradycyjne i (po)nowoczesne formy życia rodzinnego w narracji społecznej*. Autor podkreśla w nim rolę rodziny w procesie socjalizacji i zaspokajaniu podstawowych potrzeb człowieka. Rodzina jako element struktury społecznej partycypuje w dynamicznych przemianach społeczno-kulturowych, które wpływają na jej model i funkcjonowanie. Na rodzinę oddziałują trendy sekularyzacyjne, a także pluralizm społeczno-kulturowy, dezinstytucjonalizacja i indywidualizm, które przekształcają jej strukturę i funkcje. Problematyka rodziny jest również analizowana w innym artykule. Julia Szychowska wskazuje na przemoc w rodzinie jako wciąż aktualny i istotny problem społeczny, z którym zmagają się różne instytucje. Autorka proponuje wielorakie formy przeciwdziałania tej patologii, zwłaszcza z wykorzystaniem instytucji pomocy społecznej.

Funkcjonowanie systemu pomocy społecznej i rolę pracy socjalnej w tym systemie analizuje Elwira Winiarska. Autorka zwraca uwagę na zmiany w postrzeganiu instytucji pomocowych, które jeszcze do niedawna kojarzono głównie z biedą i wykluczeniem klientów oraz dysfunkcjami społecznymi. Owa zmiana świadomościowa sprawia, że osoby potrzebujące pomocy coraz częściej zgłaszają się do instytucji pomocy społecznej i korzystają z ich wsparcia, a także są otwarte na współdziałanie z pracownikami socjalnymi.

W kolejnym artykule Katarzyna Górowska przedstawia zagadnienia traumy wojennej, pamięci i sztuki. Okrucieństwa wojny przejawiające się w zbrodniach, grabieżach, gwałtach, pogromach oraz niszczeniu dobytku i dziedzictwa kulturowego wyciskają silne i niezatarte piętno na psychice ofiar. Autorka podkreśla, iż trauma wojenna podlega międzygeneracyjnej transmisji i jest upamiętniana przez dzieła artystyczne. Kolejny artykuł nawiązuje również do tematyki wojennej. Jego autor – Waław Dobrowolski analizuje społeczne i geopolityczne uwarunkowania porażki koalicyjnej misji wojskowej NATO w Afganistanie. Podejmuje

próbę rozwiązania problemu: dlaczego trwająca dwie dekady misja wojsk sprzymierzonych nie zakończyła się pokojem i demokratyzacją państwa afgańskiego, ale doprowadziła do odzyskania władzy przez talibów? Omawiamy numer kończy recenzja książki ks. prof. Janusza Mariańskiego pt. *Pluralizm społeczno-kulturowy jako megatrend a religijność i moralność. Studium socjologiczne*.

Zachęcam Czytelników do lektury tych interesujących i wartościowych tekstów.

Redaktor naczelny ks. Witold Jedynak